

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì sì bǎi liù shí jiǔ
大般若波羅蜜多經卷第四百六十九

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法師玄奘奉 詔譯

dì èr fēn zhòng dé xiàng pǐn dì qī shí liù zhī èr
第二分 衆德相品第七十六之二

ěr shí jù shòu shàn xiàn bái fó yán shì zūn zhū pú sà mó hē sà shèn wèi xī yǒu xíng shēn
爾時具壽善現白佛言。世尊。諸菩薩摩訶薩。甚爲希有。行深
bō rě bō luó mì duō guān chá èr kōng suī zhī zhū fǎ yī qiè rú mèng rú xiǎng rú xiàng rú
般若波羅蜜多。觀察二空。雖知諸法一切如夢如響如像。如
guāng yǐng rú yáng yàn rú huàn rú huà jiē fēi shí yǒu wú xìng wèi xìng zì xiàng jiē kōng ér
光影。如陽燄。如幻如化。皆非實有。無性爲性。自相皆空。而
néng ān lì shàn fēi shàn děng zhū fǎ chà bié jiē wú zá luàn fó gào shàn xiàn rú shì rú shì
能安立善非善等諸法差別。皆無雜亂。佛告善現。如是如是。
rú rǔ suǒ shuō zhū pú sà mó hē sà shèn wèi xī yǒu xíng shēn bō rě bō luó mì duō guān
如汝所說。諸菩薩摩訶薩。甚爲希有。行深般若波羅蜜多。觀
chá èr kōng suī zhī zhū fǎ jiē rú mèng děng dōu fēi shí yǒu wú xìng wèi xìng zì xiàng jiē
察二空。雖知諸法皆如夢等。都非實有。無性爲性。自相皆
kōng ér néng ān
空。而能安

Page 2765

lì shàn fēi shàn děng zhū fǎ chà bié bú xiàng zá luàn rǔ děng ruò zhī zhū pú sà mó hē sà
立善非善等諸法差別。不相雜亂。汝等若知諸菩薩摩訶薩。
xíng shēn bō rě bō luó mì duō shí suǒ yǒu shèn qí xī yǒu zhī fǎ shēng wén dú jué jiē bù
行深般若波羅蜜多時。所有甚奇希有之法。聲聞獨覺。皆不
chéng jiù bù néng cè liáng rǔ děng yī qiè shēng wén dú jué yú zhū pú sà mó hē sà biàn
成就。不能測量。汝等一切聲聞獨覺。於諸菩薩摩訶薩辯。
shàng bù néng duì kuàng yú yǒu qíng ér néng chóu dá jù shòu shàn xiàn fù bái fó yán hé
尙不能對。況餘有情而能酬答。具壽善現復白佛言。何
děng míng wèi zhū pú sà mó hē sà xíng shēn bō rě bō luó mì duō shí suǒ yǒu shèn qí xī yǒu
等名爲諸菩薩摩訶薩行深般若波羅蜜多時。所有甚奇希有
zhī fǎ shēng wén dú jué jiē bù chéng jiù bù néng cè liáng fó gào shàn xiàn dì tīng dì tīng
之法。聲聞獨覺。皆不成就。不能測量。佛告善現。諦聽諦聽。
shàn sī niàn zhī wú dāng wèi rǔ fēn bié jiě shuō zhū pú sà mó hē sà xíng shēn bō rě bō
善思念之。吾當爲汝分別解說。諸菩薩摩訶薩。行深般若波
luó mì duō shí suǒ yǒu shèn qí xī yǒu zhī fǎ shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xíng shēn bō
羅蜜多時。所有甚奇希有之法。善現。諸菩薩摩訶薩。行深般
rě bō luó mì duō shí ān zhù yì shóu bù shī bō luó mì duō nǎi zhì bō
若波羅蜜多時。安住異熟布施波羅蜜多。乃至般

Page 2766

rě bō luó mì duō ruò wǔ shén tōng ruò sān shí qī pú tí fēn fǎ ruò tuó luó ní ruò sān mó
若波羅蜜多.若五神通.若三十七菩提分法.若陀羅尼.若三摩
dì ruò kōng wú xiàng wú yuǎn jiě tuō mén ruò sì jìng lǜ sì wú liáng sì wú sè dìng ruò bā
地.若空無相無願解脫門.若四靜慮.四無量.四無色定.若八
jiě tuō bā shèng chǔ jiǔ cì dì dìng shí biàn chǔ ruò yú wú liáng wú biān fó fǎ biàn shí fāng
解脫.八勝處.九次第定.十遍處.若餘無量無邊佛法.遍十方
jiè ruò zhū yǒu qíng yìng yǐ bù shī nǎi zhì bō rě ér shè shòu zhě zé yǐ bù shī nǎi zhì bō
界.若諸有情.應以布施乃至般若而攝受者.則以布施乃至般
rě ér shè shòu zhī yìng yǐ chū jìng lǜ nǎi zhì fēi xiǎng fēi fēi xiǎng chǔ dìng ér shè shòu zhě
若而攝受之.應以初靜慮乃至非想非非想處定而攝受者.
zé yǐ chū jìng lǜ nǎi zhì fēi xiǎng fēi fēi xiǎng chǔ dìng ér shè shòu zhī yìng yǐ cí bēi xǐ shě
則以初靜慮乃至非想非非想處定而攝受之.應以慈悲喜捨
ér shè shòu zhě zé yǐ cí bēi xǐ shě ér shè shòu zhī yìng yǐ sì niàn zhù nǎi zhì bā shèng
而攝受者.則以慈悲喜捨而攝受之.應以四念住乃至八聖
dào zhī ér shè shòu zhě zé yǐ sì niàn zhù nǎi zhì bā shèng dào zhī ér shè shòu zhī yìng yǐ
道支而攝受者.則以四念住乃至八聖道支而攝受之.應以
kōng wú xiàng wú yuǎn sān mó dì ér shè shòu zhě zé
空無相無願三摩地而攝受者.則

Page 2767

yǐ kōng wú xiàng wú yuǎn sān mó dì ér shè shòu zhī yìng yǐ zhū yú shàn fǎ ér shè shòu zhě
以空無相無願三摩地而攝受之.應以諸餘善法而攝受者.
zé yǐ zhū yú shàn fǎ ér shè shòu zhī jù shòu shàn xiàn fù bái fó yán yún hé pú sà mó hē
則以諸餘善法而攝受之.具壽善現復白佛言.云何菩薩摩訶
sà xíng shēn bō rě bō luó mì duō shí ān zhù yì shóu bō luó mì duō wǔ shén tōng děng wú
薩.行深般若波羅蜜多時.安住異熟波羅蜜多五神通等無
liáng gōng dé yǐ bù shī děng shè zhū yǒu qíng fó gào shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xíng
量功德.以布施等攝諸有情.佛告善現.諸菩薩摩訶薩.行
shēn bō rě bō luó mì duō shí shī zhū yǒu qíng suǒ xū zhī wù wèi xū yǐn shí shī yǔ yǐn shí
深般若波羅蜜多時.施諸有情所須之物.謂須飲食.施與飲食.
ruò xū yī fu shī yǔ yī fu ruò xū chē chéng shī yǔ chē chéng ruò xū huá xiāng shī yǔ huá
若須衣服.施與衣服.若須車乘.施與車乘.若須華香.施與華
xiāng ruò xū wò jù shī yǔ wò jù ruò xū shě zhái shī yǔ shě zhái ruò xū dēng míng shī yǔ
香.若須卧具.施與卧具.若須舍宅.施與舍宅.若須燈明.施與
dēng míng ruò xū yī yào shī yǔ yī yào ruò xū zhū yú zhòng zhòng zì jù xī jiē shī yǔ lìng
燈明.若須醫藥.施與醫藥.若須諸餘種種資具.悉皆施與.令
wú kuì fá huò shī shēng wén dú jué pú sà zhū fó shì zūn
無匱乏.或施聲聞獨覺菩薩諸佛世尊.

Page 2768

yī fu yǐn shí wò jù yī yào fáng shè zì jù zhū miào huá xiāng bǎo zhuàng fān gài jì lè
衣服飲食。卧具醫藥。房舍資具。諸妙華香。寶幢旛蓋。妓樂
dēng míng jí sū yóu děng zhū yú gòng jù rú shì shī shí qí xīn píng děng wú chà bié xiǎng
燈明及酥油等諸餘供具。如是施時。其心平等。無差別想
ér xíng bù shī rú shī chí jiè fàn jiè yì ěr rú shī rén qù fēi rén yì ěr rú shī nèi dào wài
而行布施。如施持戒犯戒亦爾。如施人趣非人亦爾。如施內道外
dào yì ěr rú shī zhū shèng yì shēng yì ěr rú shī zūn guì xià jiàn yì ěr shàng cóng zhū fó
道亦爾。如施諸聖異生亦爾。如施尊貴下賤亦爾。上從諸佛
xià zhì bàng shēng píng děng bù shī wú suǒ fēn bié bú guān shī tián shèng liè yǒu yì suǒ yǐ
下至傍生。平等布施。無所分別。不觀施田勝劣有異。所以
zhě hé zhū pú sà mó hē sà liǎo dá yī qiè zì xiāng jiē kōng kōng zhōng dōu wú shàng xià chà
者何。諸菩薩摩訶薩。了達一切自相皆空。空中都無上下差
bié gù wú yì xiǎng wú suǒ fēn bié ér xíng bù shī shì pú sà mó hē sà yóu wú yì xiǎng wú
別故。無異想無所分別而行布施。是菩薩摩訶薩。由無異想無
suǒ fēn bié ér xíng bù shī dāng dé wú yì wú fēn bié fǎ wèi dé yuán mǎn yī qiè xiāng zhì jí
所分別而行布施。當得無異無分別法。謂得圓滿一切相智。及
yú wú liáng zhū fó gōng dé shàn xiàn dāng zhī ruò pú sà mó
餘無量諸佛功德。善現當知。若菩薩摩

Page 2769

hē sà jiàn páng shēng děng yǒu suǒ qiú qǐ biàn qǐ shì xīn cǐ lái qǐ zhě ruò shì rú lái yīng
訶薩。見旁生等有所求乞。便起是心。此來乞者。若是如來應
zhèng děng jué zhēn fú tián gù wǒ yīng shī zhī ruò fēi rú lái yīng zhèng děng jué shì páng
正等覺。真福田故。我應施之。若非如來應正等覺。是旁
shēng děng fēi fú tián gù bú yīng shī yǔ suǒ xū zì jù shì pú sà mó hē sà qǐ rú shì xīn
生等。非福田故。不應施與所須資具。是菩薩摩訶薩起如是心。
yuè pú sà fǎ suǒ yǐ zhě hé zhū pú sà mó hē sà yào jìng zì xīn fú tián fāng jìng jiàn qiú
越菩薩法。所以者何。諸菩薩摩訶薩。要淨自心。福田方淨。見求
qǐ zhě bú yīng niàn yán rú shì yǒu qíng yǒu suǒ qiú qǐ wǒ yīng bù shī rú shì yǒu qíng yǒu
乞者。不應念言。如是有情。有所求乞。我應布施。如是有情。有
suǒ qiú qǐ wǒ bú yīng shī ruò zuò shì niàn wéi běn suǒ fā dà pú tí xīn wèi zhū pú sà fā
所求乞。我不應施。若作是念。違本所發大菩提心。謂諸菩薩發
pú tí xīn wǒ wèi yǒu qíng dāng zuò yī hù zhōu zhǔ shě zhái jiù hù zhī chǔ jiàn lái qǐ zhě
菩提心。我為有情。當作依怙洲渚舍宅救護之處。見來乞者。
yīng qǐ shì xīn jīn cǐ yǒu qíng pín qióng gū lù wǒ dāng yǐ shī ér shè shòu zhī bǐ yóu cǐ
應起是心。今此有情。貧窮孤露。我當以施而攝受之。彼由此
yuán bú dào tā wù shǎo yù xǐ zú néng zhuǎn shī tā yóu shì
緣。不盜他物。少欲喜足。能轉施他。由是

Page 2770

yīn yuán lí duàn shēng mìng guǎng shuō nǎi zhì lí zá huì yǔ yì néng diào fú tān huì xié jiàn
因緣.離斷生命.廣說乃至離禿穢語.亦能調伏貪恚邪見.
shēn huài mìng zhōng chéng qián fú yè shēng shā dì lì dà zú huò pó luó mén dà zú huò
身壞命終.乘前福業.生剎帝利大族.或婆羅門大族.或
zhǎng zhě dà zú huò jū shì dà zú huò yú suí yī fù guì jiā shēng fēng ráo cái bǎo xiū zhū
長者大族.或居士大族.或餘隨一富貴家生.豐饒財寶.修諸
shàn yè huò yīn bù shī shè shòu yīn yuán jiàn yī sān chéng ér qù yuán jì wèi lìng qù zhèng
善業.或因布施攝受因緣.漸依三乘而趣圓寂.謂令趣證
shēng wén dú jué jí wú shàng chéng bō niè pán jiè fù cì shàn xiàn ruò pú sà mó hē sà
聲聞獨覺.及無上乘般涅槃界.復次善現.若菩薩摩訶薩.
yǒu zhū yuàn dí huò yú yǒu qíng lái zhì qí suǒ wèi sǔn hài gù huò yǒu kuì fá qiú qǐ shēn
有諸怨敵.或餘有情.來至其所.為損害故.或有匱乏.求乞身
fèn jí zhū cái wù shì pú sà mó hē sà zhōng bú yīng qǐ fēn bié yì xīn cǐ yīng shī yǔ cǐ
分.及諸財物.是菩薩摩訶薩.終不應起分別異心.此應施與.此
bú yīng shī dàn yīng fā qǐ píng děng zhī xīn suí qiú shēn fèn jí zhū cái wù xī jiē shī yǔ suǒ
不應施.但應發起平等之心.隨求身分及諸財物.悉皆施與.所
yǐ zhě hé shì pú sà mó hē sà pǔ wèi ráo yì zhū yǒu qíng gù qiú qù
以者何.是菩薩摩訶薩.普為饒益諸有情故.求趣

Page 2771

wú shàng zhèng děng pú tí bú wèi lì lè zì shēn mìng gù ruò dāng fā qǐ fēn bié yì xīn cǐ
無上正等菩提.不為利樂自身命故.若當發起分別異心.此
yīng shī yǔ cǐ bú yīng shī biàn wèi rú lái yīng zhèng děng jué jí zhū pú sà dú jué shēng wén
應施與.此不應施.便為如來應正等覺.及諸菩薩獨覺聲聞
shì jiān tiān rén ā sù luò děng zhū shèng xián zhòng gòng suǒ hě zé shuí yào qǐng rǔ fā pú tí
世間天人阿素洛等諸聖賢眾.共所呵責.誰要請汝發菩提
xīn shì pǔ lì lè zhū yǒu qíng lèi wú guī yī zhě wèi zuò guī yī wú shě zhái zhě wèi zuò shě
心.誓普利樂諸有情類.無歸依者為作歸依.無舍宅者為作舍
zhái wú zhōu zhǔ zhě wèi zuò zhōu zhǔ wú jiù hù zhě wèi zuò jiù hù bù ān lè zhě lìng qí ān
宅.無洲渚者為作洲渚.無救護者為作救護.不安樂者令其安
lè ér jīn jiǎn bié yǒu shī bú shī fù cì shàn xiàn ruò pú sà mó hē sà xíng shēn bō rě bō
樂.而今簡別有施不施.復次善現.若菩薩摩訶薩.行深般若波
luó mì duō shí yǒu rén fēi rén lái zhì qí suǒ qiú qǐ zhòng zhòng suǐ nǎo zhī jié shì pú sà mó
羅蜜多時.有人非人來至其所.求乞種種髓腦支節.是菩薩摩
hē sà bú yīng fā qǐ fēn bié èr xīn wèi shī bú shī wéi zuò shì niàn suí bǐ suǒ qiú dìng dāng
訶薩.不應發起分別二心.為施不施.唯作是念.隨彼所求.定當
shī yǔ suǒ yǐ zhě hé shì pú sà mó hē sà
施與.所以者何.是菩薩摩訶

Page 2772

sà cháng zuò shì niàn wǒ wèi lì lè zhū yǒu qíng gù ér shòu cǐ shēn zhū yǒu lái qiú dìng
薩.常作是念.我為利樂諸有情故.而受此身.諸有來求.定
dāng shī yǔ bú yīng bú shī gù jiàn qǐ zhě biàn qǐ shì xīn wú jīn cǐ shēn běn wèi tā shòu
當施與.不應不施.故見乞者便起是心.吾今此身本為他受.
bǐ bú lái qǔ shàng yīng zì sòng kuàng lái qiú qǐ ér dāng bú yǔ zuò shì niàn yǐ huān xǐ
彼不來取.尚應自送.況來求乞而當不與.作是念已.歡喜
yǒng yuè zì jiě zhī jié ér shòu yǔ zhī fù zì qīng yán jīn huò dà lì wèi shě zá huì dé
踴躍.自解支節而授與之.復自慶言.今獲大利.謂捨襍穢.得
chún jìng shēn shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xíng shēn bō rě bō luó mì duō yīng rú shì xué
純淨身.善現.諸菩薩摩訶薩.行深般若波羅蜜多.應如是學.
fù cì shàn xiàn ruò pú sà mó hē sà jiàn qǐ qiú zhě biàn qǐ shì xīn jīn yú cǐ zhōng shuí
復次善現.若菩薩摩訶薩.見乞求者.便起是心.今於此中誰
shī shuí shòu suǒ shī hé wù yóu hé ér shī wèi hé ér shī yún hé ér shī zhū fǎ zì xìng jiē
施誰受.所施何物.由何而施.為何而施.云何而施.諸法自性.皆
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé rú shì zhū fǎ jiē bì jìng kōng fēi kōng fǎ zhōng yǒu yǔ yǒu duō
不可得.所以者何.如是諸法.皆畢竟空.非空法中有與有奪.
yǒu shī yǒu shòu shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xíng shēn bō rě bō
有施有受.善現.諸菩薩摩訶薩.行深般若波

Page 2773

luó mì duō shí yīng rú shì xué zhū fǎ jiē kōng suǒ wèi huò yóu nèi kōng gù kōng nǎi zhì huò
羅蜜多時.應如是學諸法皆空.所謂或由內空故空.乃至或
yóu wú xìng zì xìng kōng gù kōng shì pú sà mó hē sà ān zhù cǐ kōng ér xíng bù shī héng
由無性自性空故空.是菩薩摩訶薩.安住此空而行布施.恆
wú jiān duàn yuán mǎn bù shī bō luó mì duō yóu cǐ bù shī bō luó mì duō dé yuán mǎn gù
無間斷.圓滿布施波羅蜜多.由此布施波羅蜜多.得圓滿故.
wèi tā gē jié jié duó yī qiè nèi wài wù shí qí xīn dōu wú fēn biè chēn hèn dàn zuò shì niàn
為他割截劫奪一切內外物時.其心都無分別瞋恨.但作是念.
yǒu qíng jí fǎ yī qiè jiē kōng shuí gē jié wǒ shuí jié duó wǒ shuí fù shòu zhī shuí zuò shì
有情及法.一切皆空.誰割截我.誰劫奪我.誰復受之.誰作是
guān fù cì shàn xiàn wǒ yǐ fó yǎn biàn guān shí fāng jīng jiā shā děng zhū shì jiè zhōng yǒu
觀.復次善現.我以佛眼.遍觀十方殞伽沙等諸世界中.有
pú sà mó hē sà wèi yù lì lè zhū yǒu qíng lèi yǐ gù sī yuǎn rù dà dì yù jiàn zhū yǒu
菩薩摩訶薩.為欲利樂諸有情類.以故思願入大地獄.見諸有
qíng shòu zhū jù kǔ jiàn yǐ fā qǐ sān zhòng shì dǎo yún hé wèi sān yī zhě shén biàn shì dǎo
情受諸劇苦.見已發起三種示導.云何為三.一者神變示導.
èr zhě jì shuō shì dǎo sān zhě jiào jiè shì dǎo shì pú sà
二者記說示導.三者教誡示導.是菩薩

Page 2774

mó hē sà yǐ shén biàn shì dǎo miè chú dì yù tāng huǒ dāo děng zhòng zhòng kǔ jù yǐ jì
摩訶薩.以神變示導.滅除地獄湯火刀等種種苦具.以記
shuō shì dǎo jì bǐ yǒu qíng xīn zhī suǒ niàn ér wéi shuō fǎ yǐ jiào jiè shì dǎo yú bǐ fā qǐ
說示導.記彼有情心之所念.而為說法.以教誡示導.於彼發起
cí bēi xǐ shě ér wéi shuō fǎ lìng bǐ dì yù zhū yǒu qíng lèi yú pú sà suǒ shēng jìng xìn xīn
慈悲喜捨而為說法.令彼地獄諸有情類.於菩薩所生淨信心.
yóu cǐ yīn yuán cóng dì yù chū dé shēng tiān shàng huò shēng rén zhōng jiàn yī sān chéng jìn
由此因緣.從地獄出得生天上.或生人中.漸依三乘盡
kǔ biān jì zhèng niè pán jiè jiū jìng ān lè fù cì shàn xiàn wǒ yǐ fó yǎn biàn guān shí fāng
苦邊際.證涅槃界究竟安樂.復次善現.我以佛眼.遍觀十方
jīng jiā shā děng zhū shì jiè zhōng yǒu pú sà mó hē sà chéng shì gòng yǎng zhū fó shì zūn shì
殞伽沙等諸世界中.有菩薩摩訶薩.承事供養諸佛世尊.是
pú sà mó hē sà chéng shì gòng yǎng fó shì zūn shí shēn xīn huān xǐ ài lè gōng jìng fēi bú
菩薩摩訶薩.承事供養佛世尊時.深心歡喜.愛樂恭敬.非不
huān xǐ ài lè gōng jìng yú zhū rú lái yīng zhèng děng jué suǒ shuō zhèng fǎ gōng jìng tīng wén
歡喜愛樂恭敬.於諸如來應正等覺所說正法.恭敬聽聞.
shòu chí dú sòng nǎi zhì wú shàng zhèng děng pú tí zhōng bù wàng shī suí suǒ
受持讀誦.乃至無上正等菩提.終不忘失.隨所

Page 2775

wén fǎ néng wéi yǒu qíng wú dǎo xuān shuō lìng huò shū shèng lì yì ān lè fù cì shàn xiàn
聞法.能為有情無倒宣說.令獲殊勝利益安樂.復次善現.
wǒ yǐ fó yǎn biàn guān shí fāng jīng jiā shā děng zhū shì jiè zhōng yǒu pú sà mó hē sà wéi
我以佛眼.遍觀十方殞伽沙等諸世界中.有菩薩摩訶薩.為
yù ráo yì bàng shēng qù zhōng zhū yǒu qíng gù zì shě shēn mìng shì pú sà mó hē sà jiàn
欲饒益傍生趣中諸有情故.自捨身命.是菩薩摩訶薩.見
zhū bàng shēng jī huǒ suǒ bī yù xiàng cán hài qǐ cí mǐn xīn zì gē shēn fèn duàn zhū zhī
諸傍生飢火所逼.欲相殘害.起慈愍心.自割身分.斷諸支
jié sàn zhì shí fāng zì lìng shí dàn zhū páng shēng lèi dé cǐ pú sà shēn ròu shí zhě jiē yú
節.散擲十方.恣令食噉.諸旁生類.得此菩薩身肉食者.皆於
pú sà shēn qǐ ài jìng cán kuì zhī xīn yóu shì yīn yuán tuō bàng shēng qù dé shēng tiān shàng
菩薩深起愛敬慚愧之心.由是因緣.脫傍生趣.得生天上.
huò shēng rén zhōng zhí yù rú lái yīng zhèng děng jué wén shuō zhèng fǎ rú shí xiū xíng jiàn
或生人中.值遇如來應正等覺.聞說正法.如實修行.漸
yī sān chéng ér qù yuán jì wèi suí zhèng rù wú shàng dà chéng dú jué shēng wén bō niè pán
依三乘而趣圓寂.謂隨證入無上大乘獨覺聲聞般涅槃
jiè rú shì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà néng wéi shì jiān zuò nán zuò shì duō suǒ ráo yì
界.如是善現.諸菩薩摩訶薩.能為世間作難作事.多所饒益

Page 2776

wèi wèi lì lè zhū yǒu qíng gù zì fā wú shàng zhèng děng jué xīn yì lìng tā fā zì xíng zhòng
謂為利樂諸有情故。自發無上正等覺心。亦令他發自行種
zhòng rú shí zhèng xíng yì lìng tā xíng fù cì shàn xiàn wǒ yǐ fó yǎn biàn guān shí fāng jīng
種如實正行。亦令他行。復次善現。我以佛眼遍觀十方殞
jiā shā děng zhū shì jiè zhōng yǒu pú sà mó hē sà wèi yù ráo yì è guǐ qù zhōng zhū yǒu
伽沙等諸世界中。有菩薩摩訶薩。為欲饒益餓鬼趣中諸有
qíng lèi yǐ gù sī yuǎn wǎng bǐ jiè zhōng fāng biàn xī chú jī kě děng kǔ lìng zhū è guǐ
情類。以故思願往彼界中。方便息除飢渴等苦。令諸餓鬼
zhòng kǔ jì xī yū cǐ pú sà shēn qǐ ài jìng cán kuì zhī xīn fù wèi xuān shuō lí qiān fǎ
眾苦既息。於此菩薩。深起愛敬慚愧之心。復為宣說離慳法
yào lìng bǐ wén yǐ qǐ huì shī xīn chéng cǐ shàn gēn tuō è guǐ qù dé shēng tiān shàng huò
要。令彼聞已。起慧施心。乘此善根脫餓鬼趣。得生天上。或
shēng rén zhōng zhí yù rú lái yīng zhèng děng jué gòng yǎng gōng jìng wén zhèng fǎ yīn jiàn cì
生人中。值遇如來應正等覺。供養恭敬。聞正法音。漸次
xiū xíng sān chéng zhèng xíng nǎi zhì zhèng rù wú shàng dà chéng dú jué shēng wén bō niè pán
修行三乘正行。乃至證入無上大乘獨覺聲聞般涅槃
jiè rú shì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà yū yǒu qíng lèi ān zhù dà bēi fā qǐ wú biān
界。如是善現諸菩薩摩訶薩。於有情類安住大悲。發起無邊

Page 2777

fāng biàn shàn qiǎo lìng suí zhèng rù sān chéng niè pán fù cì shàn xiàn wǒ yǐ fó yǎn biàn guān
方便善巧。令隨證入三乘涅槃。復次善現。我以佛眼遍觀
shí fāng jīng jiā shā děng zhū shì jiè zhōng yǒu pú sà mó hē sà fāng biàn shàn qiǎo huò wèi sì
十方殞伽沙等諸世界中。有菩薩摩訶薩。方便善巧。或為四
dà wáng zhòng tiān xuān shuō zhèng fǎ nǎi zhì huò wèi tā huà zì zài tiān xuān shuō zhèng fǎ
大王眾天。宣說正法。乃至或為他化自在天。宣說正法。
shì zhū tiān zhòng yū pú sà suǒ wén zhèng fǎ yǐ jiàn yī sān chéng qín xiū zhèng xíng suí
是諸天眾。於菩薩所。聞正法已。漸依三乘。勤修正行。隨
yīng zhèng rù bō niè pán jiè shàn xiàn dāng zhī bǐ tiān zhòng zhōng yǒu zhū tiān zǐ dān zhuó
應證入般涅槃界。善現當知。彼天眾中。有諸天子。耽著
tiān shàng wǔ miào yù lè jí suǒ jū zhǐ zhòng bǎo gōng diàn shì pú sà mó hē sà shì xiàn huǒ
天上五妙欲樂。及所居止眾寶宮殿。是菩薩摩訶薩。示現火
qǐ shāo qí gōng diàn lìng shēng yàn bù yīn wèi shuō fǎ zuò shì yán zhū tiān zǐ yīng shěn guān
起。燒其宮殿。令生厭怖。因為說法作是言。諸天子。應審觀
chá zhū xíng wú cháng kǔ kōng fēi wǒ bù kě bǎo xìn shuí yǒu zhì zhě yū sī lè zhuó shí zhū
察諸行無常。苦空非我。不可保信。誰有智者於斯樂著。時諸
tiān zǐ wén cǐ fǎ yīn yū wǔ miào yù shēn shēng yàn bù zì guān shēn mìng xū wěi wú cháng
天子聞此法音。於五妙欲深生厭怖。自觀身命。虛偽無常。
pì rú
譬如

Page 2778

bā jiāo diàn guāng yáng yàn guān zhū gōng diàn yóu rú láo yù zuò shì guān yǐ jiàn yī sān
芭蕉電光陽燄.觀諸宮殿.猶如牢獄.作是觀已.漸依三
chéng qín xiū zhèng xíng ér qù yuán jì wèi jiàn zhèng rù sān chéng niè pán fù cì shàn xiàn
乘.勤修正行.而趣圓寂.謂漸證入三乘涅槃.復次善現.
wǒ yǐ fó yǎn biàn guān shí fāng jīng jiā shā děng zhū shì jiè zhōng yǒu pú sà mó hē sà jiàn
我以佛眼.遍觀十方殑伽沙等諸世界中.有菩薩摩訶薩.見
zhū fàn tiān zhuó zhū jiàn qù fāng biàn huà dǎo lìng qí yàn shě gào yán tiān xiān nǚ děng hé gù
諸梵天著諸見趣.方便化導.令其厭捨.告言天仙.汝等何故.
yū kōng wú xiàng xū wàng bú shí zhū xíng jù zhōng fā qǐ rú shì zhū è jiàn qù dāng sù shě
於空無相虛妄不實諸行聚中.發起如是諸惡見趣.當速捨
zhī xìn shòu zhèng fǎ lìng nǚ cháng yè lì yì ān lè rú shì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà
之.信受正法.令汝長夜利益安樂.如是善現.諸菩薩摩訶薩.
ān zhù dà bēi wèi zhū yǒu qíng xuān shuō fǎ yào shàn xiàn shì wèi pú sà mó hē sà suǒ yǒu
安住大悲.為諸有情宣說法要.善現.是為菩薩摩訶薩.所有
shèn qí xī yǒu zhī fǎ fù cì shàn xiàn wǒ yǐ wú zhàng qīng jìng fó yǎn biàn guān shí fāng jīng
甚奇希有之法.復次善現.我以無障清淨佛眼.遍觀十方殑
jiā shā děng zhū shì jiè zhōng yǒu pú sà mó hē sà yǐ sì shè shì zhū yǒu
伽沙等諸世界中.有菩薩摩訶薩.以四攝事攝諸有

Page 2779

qíng yún hé wèi sì yī zhě bù shī èr zhě ài yǔ sān zhě lì xíng sì zhě tóng shì shàn xiàn
情.云何為四.一者布施.二者愛語.三者利行.四者同事.善現.
yún hé pú sà mó hē sà yǐ bù shī shì shè zhū yǒu qíng shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà yǐ
云何.菩薩摩訶薩以布施事攝諸有情.善現.諸菩薩摩訶薩.以
èr zhǒng shī shè zhū yǒu qíng yún hé wèi èr yī zhě cái shī èr zhě fǎ shī shàn xiàn yún hé
二種施攝諸有情.云何為二.一者財施.二者法施.善現.云何
pú sà mó hē sà néng yǐ cái shī shè zhū yǒu qíng shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xíng shēn
菩薩摩訶薩.能以財施攝諸有情.善現.諸菩薩摩訶薩.行深
bō rě bō luó mì duō shí néng yǐ zhǒng zhǒng yǐn shí yī fu fáng shè wò jù chē chéng dēng
般若波羅蜜多時.能以種種飲食衣服.房舍卧具.車乘燈
míng jì lè xiāng huá bǎo zhuàng fān gài jí yīng luò dēng shī zhū yǒu qíng huò yǐ jīn yín fèi
明.伎樂香華.寶幢旛蓋及瓔珞等.施諸有情.或以金銀吠
liú lí bǎo pō zhī jiā bǎo kē bèi bì yù dì qīng dà qīng mò ní zhēn zhū shí zàng chǔ zàng
琉璃寶.頗胝迦寶.珂貝璧玉.帝青大青.末尼真珠.石藏杵藏.
hóng liǎn děng bǎo shī zhū yǒu qíng huò yǐ qī qiè nán nǚ dà xiǎo tóng pū shì wèi xiàng mǎ niú
紅蓮等寶.施諸有情.或以妻妾男女大小僮僕侍衛象馬牛
yáng jí yī yào děng shī zhū yǒu qíng huò yǐ zhǒng zhǒng cái bǎo kù zàng
羊及醫藥等.施諸有情.或以種種財寶庫藏

Page 2780

chéng yì jù luò jí wáng wèi děng shī zhū yǒu qíng huò yǐ shēn fèn shǒu zú zhī jié tóu mù suǐ
城邑聚落及王位等施諸有情或以身分手足支節頭目髓
nǎo shī zhū yǒu qíng shì pú sà mó hē sà yǐ zhòng zhòng wù zhì sì qú dào shēng gāo tái
腦施諸有情是菩薩摩訶薩以種種物置四衢道昇高臺
shàng chàng rú shì yán yī qiè yǒu qíng yǒu suǒ xū zhě zì yì lái qǔ wù shēng yí nán rú
上唱如是言一切有情有所須者恣意來取勿生疑難如
qǔ jǐ wù mò zuò tā xiǎng nǎi zhì wǒ shēn shǒu zú zhī jié tóu mù suǐ nǎo suí yì qǔ zhī wǒ
取己物莫作他想乃至我身手足支節頭目髓腦隨意取之我
yū rǔ děng wú suǒ lìn xī shì pú sà mó hē sà shī zhū yǒu qíng suǒ xū wù yǐ fù quàn guī
於汝等無所吝惜是菩薩摩訶薩施諸有情所須物已復勸歸
yī fó fǎ sēng bǎo huò quàn shòu chí wǔ jìn shì jiè huò quàn shòu chí bā jìn zhù jiè huò quàn
依佛法僧寶或勸受持五近事戒或勸受持八近住戒或勸
shòu chí shí shàn yè dào huò quàn xiū xué chū jìng lǜ nǎi zhì dì sì jìng lǜ huò quàn xiū xué
受持十善業道或勸修學初靜慮乃至第四靜慮或勸修學
cí wú liáng nǎi zhì shě wú liáng huò quàn xiū xué kōng wú biān chǔ dìng nǎi zhì fēi xiǎng fēi fēi
慈無量乃至捨無量或勸修學空無邊處定乃至非想非非
xiǎng chǔ dìng huò quàn xiū xué fó suí niàn nǎi zhì tiān suí niàn huò
想處定或勸修學佛隨念乃至天隨念或

Page 2781

quàn xiū xué bú jìng guān chí xī niàn huò quàn xiū xué wú cháng xiǎng nǎi zhì miè xiǎng huò quàn
勸修學不淨觀持息念或勸修學無常想乃至滅想或勸
xiū xué sì niàn zhù nǎi zhì bā shèng dào zhī huò quàn xiū xué kōng wú xiàng wú yuǎn jiě tuō mén
修學四念住乃至八聖道支或勸修學空無相無願解脫門
huò quàn xiū xué bā jiě tuō nǎi zhì shí biàn chǔ huò quàn xiū xué bù shī bō luó mì duō nǎi zhì
或勸修學八解脫乃至十遍處或勸修學布施波羅蜜多乃至
bō rě bō luó mì duō huò quàn ān zhù nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng huò quàn ān zhù
般若波羅蜜多或勸安住內空乃至無性自性空或勸安住
zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè huò quàn ān zhù kǔ jí miè dào shèng dì huò quàn xiū xué yī
真如乃至不思議界或勸安住苦集滅道聖諦或勸修學一
qiè tuó luó ní mén sān mó dì mén huò quàn xiū xué jìng guān dì nǎi zhì rú lái dì huò quàn xiū
切陀羅尼門三摩地門或勸修學淨觀地乃至如來地或勸修
xué jí xǐ dì nǎi zhì fǎ yún dì huò quàn xiū xué wǔ yǎn liù shén tōng huò quàn xiū xué rú lái
學極喜地乃至法雲地或勸修學五眼六神通或勸修學如來
shí lì nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ huò quàn xiū xué sān shí èr dà shì xiàng bā shí suí hǎo
十力乃至十八佛不共法或勸修學三十二大士相八十隨好
huò quàn xiū xué wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng huò
或勸修學無忘失法恆住捨性或

Page 2782

quàn xiū xué yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì huò quàn xiū xué yù liú guǒ nǎi zhì dú jué
勸修學一切智道相智一切相智.或勸修學預流果乃至獨覺
pú tí huò quàn xiū xué yī qiè pú sà mó hē sà xíng huò quàn xiū xué zhū fó wú shàng zhèng
菩提.或勸修學一切菩薩摩訶薩行.或勸修學諸佛無上正
děng pú tí rú shì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà xíng shēn bō rě bō luó mì duō fāng biàn
等菩提.如是善現.諸菩薩摩訶薩.行深般若波羅蜜多方便
shàn qiǎo yú zhū yǒu qíng xíng cái shī yǐ fù shàn ān lì zhū yǒu qíng lèi lìng zhù wú shàng ān
善巧.於諸有情行財施已.復善安立諸有情類.令住無上安
wēn fǎ zhōng nǎi zhì líng dé yī qiè zhì zhì shàn xiàn shì wèi pú sà mó hē sà xíng shēn bō
隱法中.乃至令得一切智智.善現.是為菩薩摩訶薩.行深般
rě bō luó mì duō shí suǒ yǒu shèn qí xī yǒu zhī fǎ shàn xiàn yún hé pú sà mó hē sà xíng
若波羅蜜多時.所有甚奇希有之法.善現.云何菩薩摩訶薩行
shēn bō rě bō luó mì duō shí néng yǐ fǎ shī shè zhū yǒu qíng shàn xiàn fǎ shī yǒu èr zhòng
深般若波羅蜜多時.能以法施.攝諸有情.善現.法施有二種
yún hé wèi èr yī zhě shì jiān fǎ shī èr zhě chū shì fǎ shī yún hé míng wèi shì jiān fǎ shī
.云何為二.一者世間法施.二者出世法施.云何名為世間法施.
wèi zhū pú sà mó hē sà xíng shēn bō rě bō luó
謂諸菩薩摩訶薩.行深般若波羅

Page 2783

mì duō shí wèi zhū yǒu qíng xuān shuō kāi shì fēn bié xiǎn liǎo shì jiān miào fǎ wèi bú jìng guān
蜜多時.為諸有情宣說開示.分別顯了世間妙法.謂不淨觀.
ruò chí xī niàn ruò sì jìng lǜ ruò sì wú liáng ruò sì wú sè dìng ruò wǔ shén tōng ruò yú shì
若持息念.若四靜慮.若四無量.若四無色定.若五神通.若餘世
jiān gòng yì shēng fǎ rú shì míng wèi shì jiān fǎ shī shàn xiàn hé gù cǐ fǎ míng wèi shì jiān
間共異生法.如是名為世間法施.善現.何故此法名為世間.
wèi xué cǐ fǎ wèi néng bì jìng lí shì jiān gù míng wèi shì jiān shàn xiàn shì pú sà mó hē sà
謂學此法.未能畢竟離世間故.名為世間.善現.是菩薩摩訶薩
xíng cǐ shì jiān miào fǎ shī yǐ zhòng zhòng fāng biàn huà dǎo yǒu qíng lìng qí yuǎn lí shì jiān
.行此世間妙法施已.種種方便.化導有情.令其遠離世間
zhū fǎ zhòng zhòng fāng biàn huà dǎo yǒu qíng lìng zhù shèng fǎ jí shèng fǎ guǒ shàn xiàn
諸法.種種方便.化導有情.令住聖法及聖法果.善現.
yún hé shèng fǎ jí shèng fǎ guǒ shàn xiàn yán shèng fǎ zhě wèi sān shí qī pú tí fēn fǎ jí
云何聖法及聖法果.善現.言聖法者.謂三十七菩提分法及
sān jiě tuō mén děng shèng fǎ guǒ zhě wèi yù liú guǒ nǎi zhì dú jué pú tí děng shàn xiàn hé
三解脫門等.聖法果者.謂預流果乃至獨覺菩提等.善現.何
gù cǐ fǎ míng wèi chū shì wèi xué cǐ fǎ néng lìng bì jìng chū lí shì
故此法名為出世.謂學此法.能令畢竟出離世

Page 2784

jiān gù míng chū shì fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà shèng fǎ zhě wèi liù bō luó mì
間.故名出世.復次善現.諸菩薩摩訶薩 聖 法者.謂六波羅蜜
duō bā jiě tuō bā shèng chǔ jiǔ cì dì dìng shí biàn chǔ tuó luó ní mén sān mó dì mén
多.八解脫.八勝處.九次第定.十遍處.陀羅尼門.三摩地門.
zhū pú sà dì wǔ yǎn liù shén tōng rú lái shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà
諸菩薩地.五眼六神通.如來十力.四無所畏.四無礙解.大慈大
bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng yī qiè zhì dào
悲.大喜大捨.十八佛不共法.無忘失法.恆住捨性.一切智.道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì děng zhū wú lòu fǎ shèng fǎ guǒ zhě wèi fó wú shàng zhèng děng
相智.一切相智等.諸無漏法.聖法果者.謂佛無上正等
pú tí dà niè pán jiè fù cì shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà shèng fǎ zhě wèi yù liú guǒ zhì
菩提大涅槃界.復次善現.諸菩薩摩訶薩 聖 法者.謂預流果智.
yī lái guǒ zhì bú huán guǒ zhì ā luó hàn guǒ zhì dú jué pú tí zhì zhū fó wú shàng zhèng
一來果智.不還果智.阿羅漢果智.獨覺菩提智.諸佛無上正
děng pú tí zhì sì niàn zhù nǎi zhì bā shèng dào zhī zhì kōng wú xiàng wú yuǎn jiě tuō mén zhì
等菩提智.四念住乃至八聖道支智.空無相無願解脫門智.
sì jìng lǜ sì wú liáng sì wú sè dìng zhì bā jiě tuō bā shèng chǔ
四靜慮四無量四無色定智.八解脫八勝處

Page 2785

jiǔ cì dì dìng shí biàn chǔ zhì bù shī bō luó mì duō nǎi zhì bō rě bō luó mì duō zhì yī qiè
九次第定十遍處智.布施波羅蜜多乃至般若波羅蜜多智.一切
tuó luó ní mén sān mó dì mén zhì kǔ jí miè dào shèng dì zhì nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng
陀羅尼門三摩地門智.苦集滅道聖諦智.內空乃至無性自性
kōng zhì zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè zhì jí xǐ dì nǎi zhì fǎ yún dì zhì wǔ yǎn liù shén
空智.真如乃至不思議界智.極喜地乃至法雲地智.五眼六神
tōng zhì jìng guān dì nǎi zhì rú lái dì zhì rú lái shí lì nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zhì
通智.淨觀地乃至如來地智.如來十力乃至十八佛不共法智.
sān shí èr dà shì xiàng bā shí suí hǎo zhì wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng zhì yī qiè zhì dào
三十二大士相八十隨好智.無忘失法恆住捨性智.一切智道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zhì shàn fǎ fēi shàn fǎ zhì yǒu jì fǎ wú jì fǎ zhì yǒu lòu fǎ wú
相智一切相智智善法非善法智.有記法無記法智.有漏法無
lòu fǎ zhì shì jiān fǎ chū shì jiān fǎ zhì yǒu wèi fǎ wú wèi fǎ zhì shì míng shèng fǎ shèng
漏法智.世間法出世間法智.有為法無為法智.是名 聖 法. 聖
fǎ guǒ zhě wèi yǒng duàn yī qiè fán nǎo xí qì xiàng xù shì míng shèng fǎ guǒ jù shòu shàn
法果者謂永斷一切煩惱習氣相續.是名 聖 法果.具壽善
xiàn bái yán shì zūn zhū pú sà mó hē sà
現白言.世尊.諸菩薩摩訶薩.

Page 2786

wèi yì néng dé yī qiè xiàng zhì fó gào shàn xiàn rú shì rú shì zhū pú sà mó hē sà yì
爲亦能得一切相智。佛告善現。如是如是。諸菩薩摩訶薩。亦
míng néng dé yī qiè xiàng zhì jù shòu shàn xiàn fù bái fó yán ruò pú sà mó hē sà yì míng
名能得一切相智。具壽善現復白佛言。若菩薩摩訶薩。亦名
néng dé yī qiè xiàng zhì yǔ fó shì zūn yǒu hé chà bié fó gào shàn xiàn zhū pú sà mó hē sà
能得一切相智。與佛世尊有何差別。佛告善現。諸菩薩摩訶薩
míng wèi suí dé yī qiè xiàng zhì zhū fó shì zūn míng wèi yǐ dé yī qiè xiàng zhì suǒ yǐ zhě
。名爲隨得一切相智。諸佛世尊。名爲已得一切相智。所以者
hé fēi zhū pú sà yǔ fó shì zūn tiāo rán yǒu yì wèi zhū pú sà yǔ fó shì zūn jù zhù zhū fǎ
何。非諸菩薩與佛世尊條然有異。謂諸菩薩與佛世尊。俱住諸法
wú chà bié xìng yú zhū fǎ xiàng qiú zhèng biàn zhī shuō míng pú sà ruò zhì jiū jìng míng fó
無差別性。於諸法相。求正遍知。說名菩薩。若至究竟名佛
shì zūn rán fó shì zūn yú yī qiè fǎ zì xiāng gòng xiàng zhào liǎo wú àn qīng jìng jù zú zài
世尊。然佛世尊。於一切法。自相共相。照了無暗。清淨具足。在
yīn wèi shí míng wèi pú sà ruò zhì guǒ wèi míng fó shì zūn shì wèi pú sà yǔ fó shì zūn suī
因位時。名爲菩薩。若至果位。名佛世尊。是謂菩薩與佛世尊。雖
jù míng dé yī qiè xiàng zhì ér yǒu chà bié shàn xiàn
俱名得一切相智。而有差別。善現。

Page 2787

shì míng pú sà mó hē sà shì jiān fǎ shī zhū pú sà mó hē sà yī yīn rú shì shì jiān fǎ shī
是名菩薩摩訶薩世間法施。諸菩薩摩訶薩。依因如是世間法施。
fù néng xiū xíng chū shì fǎ shī wèi zhū pú sà mó hē sà xíng shēn bō rě bō luó mì duō shí
復能修行出世法施。謂諸菩薩摩訶薩。行深般若波羅蜜多時。
fāng biàn shàn qiǎo xiān shī yǒu qíng shì jiān shàn fǎ hòu lìng yàn lí shì jiān shàn fǎ ān zhù chū
方便善巧。先施有情世間善法。後令厭離世間善法。安住出
shì wú lòu shèng fǎ nǎi zhì líng dé yī qiè zhì zhì shàn xiàn yún hé míng wèi chū shì shèng fǎ
世無漏聖法。乃至令得一切智智。善現。云何名爲出世聖法。
zhū pú sà mó hē sà wèi zhū yǒu qíng xuān shuō kāi shì fēn bié xiàn liǎo shuō míng fǎ shī shàn
諸菩薩摩訶薩。爲諸有情。宣說開示分別顯了。說名法施。善
xiàn yī qiè bú gòng yì shēng shàn fǎ ruò zhèng xiū xué lìng zhū yǒu qíng chāo chū shì jiān ān
現。一切不共異生善法。若正修學。令諸有情超出世間。安
wēn ér zhù wèi sān shí qī pú tí fēn fǎ sān jiě tuō mén bā jiě tuō jiǔ cì dì dìng sì
隱而住。謂三十七菩提分法。三解脫門。八解脫。九次第定。四
shèng dì zhì bō luó mì duō zhū kōng děng zhì pú sà shí dì wǔ yǎn liù shén tōng rú lái shí
聖諦智。波羅蜜多諸空等智。菩薩十地。五眼六神通。如來十
lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě shí bā fó bú gòng
力。四無所畏。四無礙解。十八佛不共。

Page 2788

fǎ dà cí dà bēi dà xǐ dà shě sān shí èr dà shì xiàng bā shí suí hǎo yī qiè tuó luó ní
法.大慈大悲.大喜大捨.三十二大士相.八十隨好.一切陀羅尼
mén yī qiè sān mó dì mén zhū rú shì děng wú lòu shàn fǎ yī qiè jiē míng chū shì shèng fǎ
門.一切三摩地門.諸如是等無漏善法.一切皆名出世聖法.
ruò pú sà mó hē sà wèi zhū yǒu qíng xuān shuō kāi shì fēn bié xiàn liǎo rú shì zhū fǎ míng wèi
若菩薩摩訶薩.爲諸有情宣說開示.分別顯了如是諸法.名爲
pú sà chū shì fǎ shī shàn xiàn cǐ zhōng yún hé míng wèi sān shí qī zhòng pú tí fēn fǎ wèi
菩薩出世法施.善現.此中云何名爲三十七種菩提分法.謂
sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī shàn
四念住.四正斷.四神足.五根五力.七等覺支.八聖道支.善
xiàn rú shì míng wèi sān shí qī zhòng pú tí fēn fǎ shàn xiàn sì niàn zhù zhě wèi pú sà mó
現.如是名爲三十七種菩提分法.善現.四念住者.謂菩薩摩
hē sà yú nèi shēn wài shēn nèi wài shēn zhù xún shēn guān jù zú zhèng qín zhèng zhī zhèng
訶薩.於內身外身內外身.住循身觀.具足正勤正知正
niàn chú shì tān ài zhù shēn jí guān zhù shēn miè guān yóu bǐ yú shēn zhù xún shēn guān
念.除世貪愛.住身集觀.住身滅觀.由彼於身住循身觀.
zhù shēn jí guān zhù shēn miè guān wú suǒ yī zhǐ yú zhū shì jiān wú suǒ zhí
住身集觀.住身滅觀.無所依止.於諸世間無所執

Page 2789

shòu shì wèi dì yī yú shòu yú xīn yú fǎ yì ěr shì míng sì niàn zhù shàn xiàn sì zhèng
受.是爲第一.於受於心於法亦爾.是名四念住.善現四正
duàn zhě wèi pú sà mó hē sà wèi líng wèi shēng è bù shàn fǎ yǒng bù shēng gù wèi líng yǐ
斷者.謂菩薩摩訶薩.爲令未生惡不善法.永不生故.爲令已
shēng è bù shàn fǎ yǒng duàn miè gù wèi líng wèi shēng shàn fǎ shēng gù wèi líng yǐ shēng
生惡不善法.永斷滅故.爲令未生善法生故.爲令已生
shàn fǎ jiān zhù bù wàng xiū mǎn bèi zēng guǎng dà zhì zuò zhèng gù shēng qǐ lè yù fā qín
善法.堅住不忘.修滿倍增.廣大智作證故.生起樂欲.發勤
jīng jìn cè xīn chí xīn shì míng sì zhèng duàn shàn xiàn sì shén zú zhě wèi pú sà mó hē sà
精進.策心持心.是名四正斷.善現.四神足者.謂菩薩摩訶薩
yù sān mó dì duàn xíng chéng jiù xiū xí shén zú qín sān mó dì duàn xíng chéng jiù xiū xí
.欲三摩地.斷行成就修習神足.勤三摩地.斷行成就修習
shén zú xīn sān mó dì duàn xíng chéng jiù xiū xí shén zú guān sān mó dì duàn xíng chéng
神足.心三摩地.斷行成就修習神足.觀三摩地.斷行.成
jiù xiū xí shén zú yī zhǐ yàn yī zhǐ lí yī zhǐ miè huí xiàng yú shě shì míng sì shén zú
就修習神足.依止厭.依止離.依止滅.回向於捨.是名四神足.
shàn xiàn wǔ gēn zhě wèi pú sà mó hē sà xìn gēn jīng jìn gēn niàn gēn dìng gēn huì gēn shì
善現.五根者.謂菩薩摩訶薩.信根精進根.念根.定根.慧根是

Page 2790

míng wǔ gēn shàn xiàn wǔ lì zhě wèi pú sà mó hē sà xìn lì jīng jìn lì niàn lì dìng lì
名五根.善現.五力者.謂菩薩摩訶薩.信力.精進力.念力.定力.
huì lì shì míng wǔ lì shàn xiàn qī děng jué zhī zhě wèi pú sà mó hē sà niàn děng jué zhī
慧力.是名五力.善現.七等覺支者.謂菩薩摩訶薩.念等覺支.
zé fǎ děng jué zhī jīng jìn děng jué zhī xǐ děng jué zhī qīng ān děng jué zhī dìng děng jué zhī
擇法等覺支.精進等覺支.喜等覺支.輕安等覺支.定等覺支.
shě děng jué zhī shì míng qī děng jué zhī shàn xiàn bā shèng dào zhī zhě wèi pú sà mó hē sà
捨等覺支.是名七等覺支.善現.八聖道支者.謂菩薩摩訶薩
zhèng jiàn zhèng sī wéi zhèng yǔ zhèng yè zhèng mìng zhèng jīng jìn zhèng niàn zhèng dìng
.正見.正思惟.正語.正業.正命.正精進.正念.正定.
shì míng bā shèng dào zhī shàn xiàn sān jiě tuō mén zhě wèi pú sà mó hē sà kōng wú xiàng
是名八聖道支.善現.三解脫門者.謂菩薩摩訶薩.空無相
wú yuǎn jiě tuō mén yún hé kōng jiě tuō mén wèi pú sà mó hē sà yǐ kōng wú wǒ xíng xiàng
無願解脫門.云何空解脫門.謂菩薩摩訶薩.以空無我行相.
shè xīn yī qù shì míng kōng jiě tuō mén yún hé wú xiàng jiě tuō mén wèi pú sà mó hē sà
攝心一趣.是名空解脫門.云何無相解脫門.謂菩薩摩訶薩.
yǐ miè jì jìng xíng xiàng shè xīn yī qù shì míng wú xiàng jiě tuō mén yún hé wú yuǎn jiě
以滅寂靜行相.攝心一趣.是名無相解脫門.云何無願解

Page 2791

tuō mén wèi pú sà mó hē sà yǐ kǔ wú cháng xíng xiàng shè xīn yī qù shì míng wú yuǎn jiě
脫門.謂菩薩摩訶薩.以苦無常行相.攝心一趣.是名無願解
tuō mén shàn xiàn bā jiě tuō zhě wèi pú sà mó hē sà yǒu sè guān zhū sè shì dì yī jiě tuō
脫門.善現.八解脫者.謂菩薩摩訶薩.有色觀諸色.是第一解脫
nèi wú sè xiǎng guān wài zhū sè shì dì èr jiě tuō jìng shèng jiě shēn zuò zhèng shì dì sān
.內無色想觀外諸色.是第二解脫.淨勝解身作證.是第三
jiě tuō chāo yī qiē sè xiǎng miè yǒu duì xiǎng bù sī wéi zhòng zhòng xiǎng rù wú biān kōng
解脫.超一切色想.滅有對想.不思惟種種想.入無邊空
kōng wú biān chǔ dìng jù zú zhù shì dì sì jiě tuō chāo yī qiē kōng wú biān chǔ rù wú biān
空無邊處定具足住.是第四解脫.超一切空無邊處.入無邊
shí shí wú biān chǔ dìng jù zú zhù shì dì wǔ jiě tuō chāo yī qiē shí wú biān chǔ rù wú shǎo
識識無邊處定具足住.是第五解脫.超一切識無邊處.入無少
suǒ yǒu wú suǒ yǒu chǔ dìng jù zú zhù shì dì liù jiě tuō chāo yī qiē wú suǒ yǒu chǔ rù fēi
所有無所有處定具足住.是第六解脫.超一切無所有處.入非
xiǎng fēi fēi xiǎng chǔ dìng jù zú zhù shì dì qī jiě tuō chāo yī qiē fēi xiǎng fēi fēi xiǎng chǔ
想非非想處定具足住.是第七解脫.超一切非想非非想處.
rù miè xiǎng shòu dìng jù zú zhù shì dì bā jiě tuō shàn xiàn jiǔ
入滅想受定具足住.是第八解脫.善現.九

Page 2792

cì dì dìng zhě wèi pú sà mó hē sà lí yù è bù shàn fǎ yǒu xún yǒu sì lí shēng xǐ lè
次第定者.謂菩薩摩訶薩.離欲惡不善法.有尋有伺.離生喜樂
chū jìng lǜ jù zú zhù shì dì yī cì dì dìng xún sì jì jìng nèi děng jìng xīn yī qù xìng wú
.初靜慮具足住.是第一次第定.尋伺寂靜.內等淨心一趣性.無
xún wú sì dìng shēng xǐ lè dì èr jìng lǜ jù zú zhù shì dì èr cì dì dìng lí xǐ zhù shě
尋無伺.定生喜樂.第二靜慮具足住.是第二次第定.離喜住捨.
zhèng niàn zhèng zhī shēn shòu lè shèng shuō yīng shě jù niàn lè zhù dì sān jìng lǜ jù zú zhù
正念正知身受樂.聖說應捨具念樂住.第三靜慮具足住
shì dì sān cì dì dìng duàn lè duàn kǔ xiān xǐ yōu mò bù kǔ bú lè shě niàn qīng jìng dì
.是第三次第定.斷樂斷苦.先喜憂沒.不苦不樂.捨念清淨.第
sì jìng lǜ jù zú zhù shì dì sì cì dì dìng chāo yī qiē sè xiǎng miè yǒu duì xiǎng bù sī
四靜慮具足住.是第四次第定.超一切色想.滅有對想.不思
wéi zhòng zhòng xiǎng rù wú biān kōng kōng wú biān chǔ dìng jù zú zhù shì dì wǔ cì dì dìng
惟種種想.入無邊空空無邊處定具足住.是第五次第定.
rú shì nǎi zhì chāo yī qiē fēi xiǎng fēi fēi xiǎng chǔ rù miè xiǎng shòu dìng jù zú zhù shì dì
如是乃至超一切非想想處.入滅想受定具足住.是第
jiǔ cì dì dìng shàn xiàn sì shèng dì zhì zhě wèi pú sà mó
九次第定.善現.四聖諦智者.謂菩薩摩

Page 2793

hē sà kǔ zhì jí zhì miè zhì dào zhì shì míng sì shèng dì zhì shàn xiàn bō luó mì duō zhě
訶薩.苦智.集智.滅智.道智.是名四聖諦智.善現.波羅蜜多者
wèi pú sà mó hē sà bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě fāng biàn shàn qiǎo miào yuǎn
.謂菩薩摩訶薩.布施淨戒安忍精進靜慮般若.方便善巧妙願
lì zhì bō luó mì duō shì míng bō luó mì duō shàn xiàn zhū kōng děng zhì zhě wèi pú sà mó
力智波羅蜜多.是名波羅蜜多.善現.諸空等智者.謂菩薩摩
hē sà nèi kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng zhì jí zhēn rú nǎi zhì bù sī yì jiè zhì shì míng
訶薩.內空乃至無性自性空智.及真如乃至不思議界智.是名
zhū kōng děng zhì shàn xiàn pú sà shí dì zhě wèi pú sà mó hē sà jí xǐ dì lí gòu dì
諸空等智.善現.菩薩十地者.謂菩薩摩訶薩.極喜地.離垢地.
fā guāng dì yàn huì dì jí nán shèng dì xiàn qián dì yuǎn xíng dì bú dòng dì shàn huì
發光地.燄慧地.極難勝地.現前地.遠行地.不動地.善慧
dì fǎ yún dì shì míng pú sà shí dì shàn xiàn wǔ yǎn zhě wèi pú sà mó hē sà suǒ qiú
地.法雲地.是名菩薩十地.善現.五眼者.謂菩薩摩訶薩.所求
ròu yǎn tiān yǎn shèng huì yǎn fǎ yǎn fó yǎn shì míng wǔ yǎn shàn xiàn liù shén tōng zhě
肉眼.天眼.聖慧眼.法眼.佛眼.是名五眼.善現.六神通者.
wèi pú sà mó hē sà suǒ xué shén jìng zhì zhèng tōng tiān yǎn zhì zhèng tōng
謂菩薩摩訶薩.所學神境智證通.天眼智證通.

Page 2794

tiān ěr zhì zhèng tōng tā xīn zhì zhèng tōng sù zhù suí niàn zhì zhèng tōng lòu jìn zhì zhèng tōng
天耳智證通.他心智證通.宿住隨念智證通.漏盡智證通
shì míng liù shén tōng fù cì shàn xiàn rú lái shí lì zhě ruò zhū rú lái yīng zhèng děng jué
.是名六神通.復次善現.如來十力者.若諸如來應正等覺.
yū shì chǔ rú shí zhī shì chǔ yū fēi chǔ rú shí zhī fēi chǔ shì dì yī lì ruò zhū rú lái
於是處.如實知是處.於非處.如實知非處.是第一力.若諸如來
yīng zhèng děng jué yū zhū yǒu qíng guò qù wèi lái xiàn zài zhū yè jí zhū fǎ shòu chǔ yīn yì
應正等覺.於諸有情.過去未來現在諸業.及諸法受處因異
shóu jiē rú shí zhī shì dì èr lì ruò zhū rú lái yīng zhèng děng jué yū zhū shì jiān fēi yī
熟.皆如實知.是第二力.若諸如來應正等覺.於諸世間.非一
zhǒng zhǒng zhū jiè chà bié jiē rú shí zhī shì dì sān lì ruò zhū rú lái yīng zhèng děng jué
種種諸界差別.皆如實知.是第三力.若諸如來應正等覺.
yū zhū shì jiān fēi yī zhǒng zhǒng shèng jiè chà bié xún sì yǒu yì jiē rú shí zhī shì dì sì
於諸世間非一種種勝解差別尋伺有異.皆如實知.是第四
lì ruò zhū rú lái yīng zhèng děng jué yū zhū yǒu qíng bǔ tè jiā luó zhū gēn shèng liè jiē
力.若諸如來應正等覺.於諸有情.補特伽羅.諸根勝劣.皆
rú shí zhī shì dì wǔ lì ruò zhū rú lái yīng zhèng děng jué yū biàn qù xíng
如實知.是第五力.若諸如來應正等覺.於遍趣行

Page 2795

jiē rú shí zhī shì dì liù lì ruò zhū rú lái yīng zhèng děng jué pǔ yū yī qiè jìng lǜ jiě tuō
皆如實知.是第六力.若諸如來應正等覺.普於一切靜慮解脫
děng chí děng zhì zá rǎn qīng jìng ān lì chà bié jiē rú shí zhī shì dì qī lì ruò zhū rú lái
等持等至.裸染清淨.安立差別.皆如實知.是第七力.若諸如來
yīng zhèng děng jué yǐ jìng tiān yǎn chāo guò yú rén jiàn zhū yǒu qíng sǐ shí shēng shí zhū shàn
應正等覺.以淨天眼.超過於人.見諸有情死時生時諸善
è shì rú shì yǒu qíng yīn shēn yǔ yì sān zhǒng è xíng yīn zhū xié jiàn yīn bàng xián shèng
惡事.如是有情.因身語意三種惡行.因諸邪見.因謗賢聖.
duò zhū è qù rú shì yǒu qíng yīn shēn yǔ yì sān zhǒng miào xíng yīn zhū zhèng jiàn yīn zàn
墮諸惡趣.如是有情.因身語意三種妙行.因諸正見.因讚
xián shèng shēng zhū shàn qù fù yǐ tiān yǎn qīng jìng guò rén jiàn zhū yǒu qíng sǐ shí shēng shí
賢聖.生諸善趣.復以天眼.清淨過人.見諸有情死時生時
hào sè è sè cóng cǐ fù shēng shàn qù è qù yū zhū yǒu qíng suí yè shì lì shēng shàn
.好色惡色.從此復生善趣惡趣.於諸有情.隨業勢力生善
è qù jiē rú shí zhī shì dì bā lì ruò zhū rú lái yīng zhèng děng jué yū zhū yǒu qíng guò
惡趣.皆如實知.是第八力.若諸如來應正等覺.於諸有情過
qù wú liáng zhū sù zhù shì huò yī shēng huò shí shēng huò bǎi shēng huò qiān shēng
去無量諸宿住事.或一生.或十生.或百生.或千生.

Page 2796

huò wú liáng shēng huò yī jié huò shí jié huò bǎi jié huò qiān jié huò wú liáng jié suǒ yǒu
或無量生 .或一劫 .或十劫 .或百劫 .或千劫 .或無量劫 .所有
zhū xíng zhū shuō zhū xiàng jiē rú shí zhī shì dì jiǔ lì ruò zhū rú lái yīng zhèng děng jué yū
諸行諸說諸相 .皆如實知 .是第九力 .若諸如來應 正 等覺 .於
zhū lòu jìn wú lòu xīn jiě tuō wú lòu huì jiě tuō jiē rú shí zhī yū zì lòu jìn zhēn jiě tuō fǎ
諸漏盡無漏心解脫 .無漏慧解脫 .皆如實知 .於自漏盡 眞 解脫法 .
zì zhèng tōng huì jù zú ér zhù rú shí jué shòu wǒ shēng yǐ jìn fàn xíng yǐ lì suǒ zuò yǐ
自 證 通 慧 具 足 而 住 .如 實 覺 受 .我 生 已 盡 .梵 行 已 立 .所 作 已
bàn bù shòu hòu yǒu shì dì shí lì rú shì míng wèi rú lái shí lì shàn xiàn sì wú suǒ wèi
辦 .不 受 後 有 .是 第 十 力 .如 是 名 爲 如 來 十 力 .善 現 .四 無 所 畏
zhě ruò zhū rú lái yīng zhèng děng jué zì chèn wǒ shì zhèng děng jué zhě shè yǒu shā mén ruò
者 .若 諸 如 來 應 正 等 覺 .自 稱 我 是 正 等 覺 者 .設 有 沙 門 .若
pó luó mén ruò tiān mó fàn ruò yú shì jiān yī fǎ lì nàn huò lìng yì niàn fó yū shì fǎ fēi
婆 羅 門 .若 天 魔 梵 .若 餘 世 間 .依 法 立 難 .或 令 憶 念 佛 於 是 法 非
zhèng děng jué wǒ yū bǐ nàn zhèng jiàn wú yīn yǐ yū bǐ nàn zhèng jiàn wú yīn dé ān wēn
正 等 覺 .我 於 彼 難 . 正 見 無 因 .以 於 彼 難 正 見 無 因 .得 安 隱
zhù wú bù wú wèi zì chèn wǒ chǔ dà xiān zūn wèi yū dà zhòng
住 .無 怖 無 畏 .自 稱 我 處 大 仙 尊 位 .於 大 衆

Page 2797

zhōng zhèng shī zǐ hǒu zhuǎn dà fàn lún yī qiè shā mén ruò pó luó mén ruò tiān mó fàn ruò
中 . 正 師 子 吼 . 轉 大 梵 輪 . 一 切 沙 門 . 若 婆 羅 門 . 若 天 魔 梵 . 若
yú shì jiān dìng wú yǒu néng rú fǎ zhuǎn zhě shì dì yī wú wèi ruò zhū rú lái yīng zhèng děng
餘 世 間 . 定 無 有 能 如 法 轉 者 . 是 第 一 無 畏 . 若 諸 如 來 應 正 等
jué zì chèn wǒ yǐ yǒng jìn zhū lòu shè yǒu shā mén ruò pó luó mén ruò tiān mó fàn ruò yú
覺 . 自 稱 我 已 永 盡 諸 漏 . 設 有 沙 門 . 若 婆 羅 門 . 若 天 魔 梵 . 若 餘
shì jiān yī fǎ lì nàn huò lìng yì niàn fó yū shì lòu yóu wèi yǒng jìn wǒ yū bǐ nàn zhèng jiàn
世 間 . 依 法 立 難 . 或 令 憶 念 佛 於 是 漏 猶 未 永 盡 . 我 於 彼 難 正 見
wú yīn yǐ yū bǐ nàn zhèng jiàn wú yīn dé ān wēn zhù wú bù wú wèi zì chèn wǒ chǔ dà
無 因 . 以 於 彼 難 正 見 無 因 . 得 安 隱 住 . 無 怖 無 畏 . 自 稱 我 處 大
xiān zūn wèi yū dà zhòng zhōng zhèng shī zǐ hǒu zhuǎn dà fàn lún yī qiè shā mén ruò pó luó
仙 尊 位 . 於 大 衆 中 . 正 師 子 吼 . 轉 大 梵 輪 . 一 切 沙 門 . 若 婆 羅
mén ruò tiān mó fàn ruò yú shì jiān dìng wú yǒu néng rú fǎ zhuǎn zhě shì dì èr wú wèi ruò
門 . 若 天 魔 梵 . 若 餘 世 間 . 定 無 有 能 如 法 轉 者 . 是 第 二 無 畏 . 若
zhū rú lái yīng zhèng děng jué zì chèn wǒ wèi zhū dì zǐ zhòng shuō néng zhàng fǎ rǎn bì wèi
諸 如 來 應 正 等 覺 . 自 稱 我 爲 諸 弟 子 衆 . 說 能 障 法 染 必 爲
zhàng shè yǒu shā mén ruò pó luó mén ruò tiān mó fàn ruò yú shì jiān yī
障 . 設 有 沙 門 . 若 婆 羅 門 . 若 天 魔 梵 . 若 餘 世 間 . 依

Page 2798

fǎ lì nán huò lìng yì niàn yǒu rǎn shì fǎ bù néng wéi zhàng wǒ yú bǐ nán zhèng jiàn wú yīn
法立難.或令憶念有染是法不能爲障.我於彼難.正見無因.
yǐ yú bǐ nán zhèng jiàn wú yīn dé ān wěn zhù wú bù wú wèi zì chèn wǒ chǔ dà xiān zūn wèi
以於彼難.正見無因.得安隱住.無怖無畏.自稱我處大仙尊位.
yú dà zhòng zhōng zhèng shī zǐ hǒu zhuǎn dà fàn lún yī qiè shā mén ruò pó luó mén ruò
.於大衆中.正師子吼.轉大梵輪.一切沙門.若婆羅門.若
tiān mó fàn ruò yú shì jiān dìng wú yǒu néng rú fǎ zhuǎn zhě shì dì sān wú wèi ruò zhū rú
天魔梵.若餘世間.定無有能如法轉者.是第三無畏.若諸如
lái yīng zhèng děng jué zì chèn wǒ wéi zhū dì zǐ zhòng shuō chū lí dào zhū shèng xiū xí jué
來應正等覺.自稱我爲諸弟子衆.說出離道.諸聖修習.決
dìng chū lí jué dìng tōng dá zhèng jìn zhòng kǔ zuò kǔ biān jì shè yǒu shā mén ruò pó luó
定出離.決定通達.正盡衆苦.作苦邊際.設有沙門.若婆羅
mén ruò tiān mó fàn ruò yú shì jiān yī fǎ lì nán huò lìng yì niàn yǒu xiū cǐ dào fēi zhèng
門.若天魔梵.若餘世間.依法立難.或令憶念有修此道非正
chū lí fēi zhèng tōng dá fēi zhèng jìn kǔ fēi zuò kǔ biān wǒ yú bǐ nán zhèng jiàn wú yīn
出離.非正通達.非正盡苦.非作苦邊.我於彼難.正見無因.
yǐ yú bǐ nán zhèng jiàn wú yīn dé ān wěn zhù wú bù wú wèi zì chèn wǒ chǔ
以於彼難.正見無因.得安隱住.無怖無畏.自稱我處

Page 2799

dà xiān zūn wèi yú dà zhòng zhōng zhèng shī zǐ hǒu zhuǎn dà fàn lún yī qiè shā mén ruò pó
大仙尊位.於大衆中.正師子吼.轉大梵輪.一切沙門.若婆
luó mén ruò tiān mó fàn ruò yú shì jiān dìng wú yǒu néng rú fǎ zhuǎn zhě shì dì sì wú wèi
羅門.若天魔梵.若餘世間.定無有能如法轉者.是第四無畏.
rú shì míng wèi sì wú suǒ wèi shàn xiàn sì wú ài jiě zhě wèi yì wú ài jiě fǎ wú ài jiě
如是名爲四無所畏.善現.四無礙解者.謂義無礙解.法無礙解.
cí wú ài jiě biàn wú ài jiě rú shì míng wèi sì wú ài jiě shàn xiàn yún hé yì wú ài jiě
詞無礙解.辯無礙解.如是名爲四無礙解.善現.云何義無礙解.
wèi yuán yì wú ài zhì yún hé fǎ wú ài jiě wèi yuán fǎ wú ài zhì yún hé cí wú ài jiě
謂緣義無礙智.云何法無礙解.謂緣法無礙智.云何詞無礙解.
wèi yuán cí wú ài zhì yún hé biàn wú ài jiě wèi yuán biàn wú ài zhì shàn xiàn shí bā fó
謂緣詞無礙智.云何辯無礙解.謂緣辯無礙智.善現.十八佛
bù gòng fǎ zhě wèi zhū rú lái yīng zhèng děng jué cháng wú wù shī wú cù bào yīn wú wàng
不共法者.謂諸如來應正等覺.常無誤失.無卒暴音.無忘
shī niàn wú bù dìng xīn wú zhòng zhòng xiǎng wú bú zé shě zhì yù wú tuì jīng jìn wú tuì
失念.無不定心.無種種想.無不擇捨.志欲無退.精進無退.
yì niàn wú tuì bō rě wú tuì jiě tuō wú tuì jiě tuō zhì jiàn
憶念無退.般若無退.解脫無退.解脫智見

Page 2800

wú tuì ruò zhì ruò jiàn yú guò qù shì wú zhuó wú ài ruò zhì ruò jiàn yú xiàn zài shì wú zhuó
無退.若智若見.於過去世無著無礙.若智若見.於現在世無著
wú ài ruò zhì ruò jiàn yú wèi lái shì wú zhuó wú ài yī qiè shēn yè zhì wèi qián dǎo suí zhì
無礙.若智若見.於未來世無著無礙.一切身業.智為前導.隨智
ér zhuǎn yī qiè yǔ yè zhì wèi qián dǎo suí zhì ér zhuǎn yī qiè yì yè zhì wèi qián dǎo suí
而轉.一切語業.智為前導.隨智而轉.一切意業.智為前導.隨
zhì ér zhuǎn shì míng shí bā fó bú gòng fǎ fù cì shàn xiàn sān shí èr dà shì xiàng zhě wèi
智而轉.是名十八佛不共法.復次善現.三十二大士相者.謂
rú lái zú xià yǒu píng mǎn xiàng miào shàn ān zhù yóu rú lián dǐ dì suī gāo xià suí zú suǒ
如來足下.有平滿相.妙善安住.猶如匳底.地雖高下.隨足所
dǎo jiē xī tǎn rán wú bù děng chù shì wèi dì yī rú lái zú xià qiān fú lún wén wǎng gǔ
蹈.皆悉坦然.無不等觸.是為第一.如來足下.千輻輪文.輞轂
zhòng xiàng wú bú yuán mǎn shì wèi dì èr rú lái shǒu zú xī jiē róu ruǎn rú dǔ luó mián
衆相.無不圓滿.是為第二.如來手足.悉皆柔輦.如覩羅綿.
shèng guò yī qiè shì wèi dì sān rú lái shǒu zú yī yī zhǐ jiān yóu rú yàn wáng xián yǒu mǎn
勝過一切.是為第三.如來手足.一一指間.猶如鴈王.咸有鞞
wǎng jīn sè jiāo lào wén tóng qǐ huà shì wèi dì sì rú lái
網.金色交絡.文同綺畫.是為第四.如來

Page 2801

shǒu zú suǒ yǒu zhū zhǐ yuán mǎn jiān cháng shèn kě ài lè shì wèi dì wǔ rú lái zú gēn
手足.所有諸指.圓滿纖長.甚可愛樂.是為第五.如來足跟.
guǎng cháng yuán mǎn yǔ fū xiàng chèn shèng yú yǒu qíng shì wèi dì liù rú lái zú fū xiū
廣長圓滿.與趺相稱.勝餘有情.是為第六.如來足趺.修
gāo chōng mǎn róu ruǎn miào hǎo yǔ gēn xiàng chèn shì wèi dì qī rú lái shuāng shuān jiàn cì
高充滿.柔輦妙好.與跟相稱.是為第七.如來雙腩.漸次
jiān yuán rú yī ní yē xiān lù wáng shuān shì wèi dì bā rú lái shuāng bì xiū zhí chōng yuán
纖圓.如鑿泥耶仙鹿王腩.是為第八.如來雙臂.修直備圓
rú xiàng wáng bí píng lì mó xī shì wèi dì jiǔ rú lái ān xiàng shì fēng zàng mì qí yóu
.如象王鼻.平立摩膝.是為第九.如來陰相.勢峰藏密.其猶
lóng mǎ yì rú xiàng wáng shì wèi dì shí rú lái máo kǒng gè yī máo shēng róu rùn gān qīng
龍馬.亦如象王.是為第十.如來毛孔.各一毛生.柔潤紺青.
yòu xuán wǎn zhuǎn shì dì shí yī rú lái fà máo duān jiē shàng mí yòu xuán wǎn zhuǎn róu
右旋宛轉.是第十一.如來髮毛.端皆上靡.右旋宛轉.柔
rùn gān qīng yǎn jīn sè shēn shèn kě ài lè shì dì shí èr rú lái shēn pí xì bó rùn huá
潤紺青.嚴金色身.甚可愛樂.是第十二.如來身皮.細薄潤滑.
chén gòu shuǐ děng jiē suǒ bù zhù shì dì shí sān rú lái shēn pí jiē zhēn jīn sè guāng jié
塵垢水等.皆所不住.是第十三.如來身皮.皆真金色.光潔
huàng yào rú miào
晃曜.如妙

Page 2802

jīn tái zhòng bǎo zhuāng yǎn zhòng suǒ lè jiàn shì dì shí sì rú lái liǎng zú èr shǒu zhǎng
金臺.衆寶莊嚴.衆所樂見.是第十四.如來兩足.二手掌
zhōng gǐng jí shuāng jiān qī chǔ chōng mǎn shì dì shí wǔ rú lái jiān xiàng yuán mǎn shū
中.頸及雙肩.七處充滿.是第十五.如來肩項.圓滿殊
miào shì dì shí liù rú lái bó yè xī jiē chōng shí shì dì shí qī rú lái róng yí hóng mǎn
妙.是第十六.如來膊腋.悉皆充實.是第十七.如來容儀.洪滿
duān zhí shì dì shí bā rú lái shēn xiàng xiū guǎng duān yǎn shì dì shí jiǔ rú lái tǐ xiàng
端直.是第十八.如來身相.修廣端嚴.是第十九.如來體相.
cóng guǎng liáng děng zhōu bì yuán mǎn rú nuò jù tuó shì dì èr shí rú lái hàn yì bìng
縱廣量等.周幣圓滿.如諾瞿陀.是第二十.如來頷臆.並
shēn shàng bàn wēi róng guǎng dà rú shī zǐ wáng shì èr shí yī rú lái cháng guāng miàn gè
身上半.威容廣大.如師子王.是二十一.如來常光.面各
yī xún shì èr shí èr rú lái chǐ xiàng sì shí jī píng jìng mì gēn shēn bái yú kē xuě shì
一尋.是二十二.如來齒相.四十齊平.淨密根深.白逾珂雪.是
èr shí sān rú lái sì yá xiān bái fēng lì shì èr shí sì rú lái cháng dé wèi zhōng shàng wèi
二十三.如來四牙.鮮白鋒利.是二十四.如來常得味中上味
shì èr shí wǔ rú lái shé xiàng bó jìng guǎng cháng néng fù miàn lún zhì ěr fà jì shì èr
.是二十五.如來舌相.薄淨廣長.能覆面輪.至耳髮際.是二
shí liù rú lái
十六.如來

Page 2803

fàn yīn cí yùn hóng yǎ suí zhòng duō shǎo wú bù děng wén qí shēng hóng zhèn yóu rú tiān
梵音.詞韻弘雅.隨衆多少.無不等聞.其聲洪震.猶如天
gǔ fā yán wǎn di rú pín jiā yīn shì èr shí qī rú lái yǎn jié yóu rú niú wáng gàn qīng jī
鼓.發言婉約.如頻迦音.是二十七.如來眼睫.猶如牛王.紺青齊
zhěng bú xiàng zá luàn shì èr shí bā rú lái yǎn jīng gàn qīng xiān bái hóng huán jiān shì jiǎo
整.不相襍亂.是二十八.如來眼睛.紺青鮮白.紅環間飾.皎
jié fēn míng shì èr shí jiǔ rú lái miàn lún qí yóu mǎn yuè méi xiàng jiǎo jìng rú tiān dì gōng
潔分明.是二十九.如來面輪.其猶滿月.眉相皎淨.如天帝弓
shì dì sān shí rú lái méi jiān yǒu bái háo xiàng yòu xuán róu ruǎn rú dǔ luó mián xiān bái
.是第三十.如來眉間.有白毫相.右旋柔輭.如覩羅綿.鮮白
guāng jìng yú kē xuě děng shì sān shí yī rú lái dǐng shàng wū sè nì shā gāo xiǎn zhōu yuán
光淨.逾珂雪等.是三十一.如來頂上.烏瑟膩沙.高顯周圓
yóu rú tiān gài shì sān shí èr shì míng sān shí èr dà shì xiàng
.猶如天蓋.是三十二.是名三十二大士相.
dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì sì bǎi liù shí jiǔ
大般若波羅蜜多經卷第四百六十九

Page 2804

Page 2805 – SKIP INTENTIONALLY

Page 2806 – BLANK